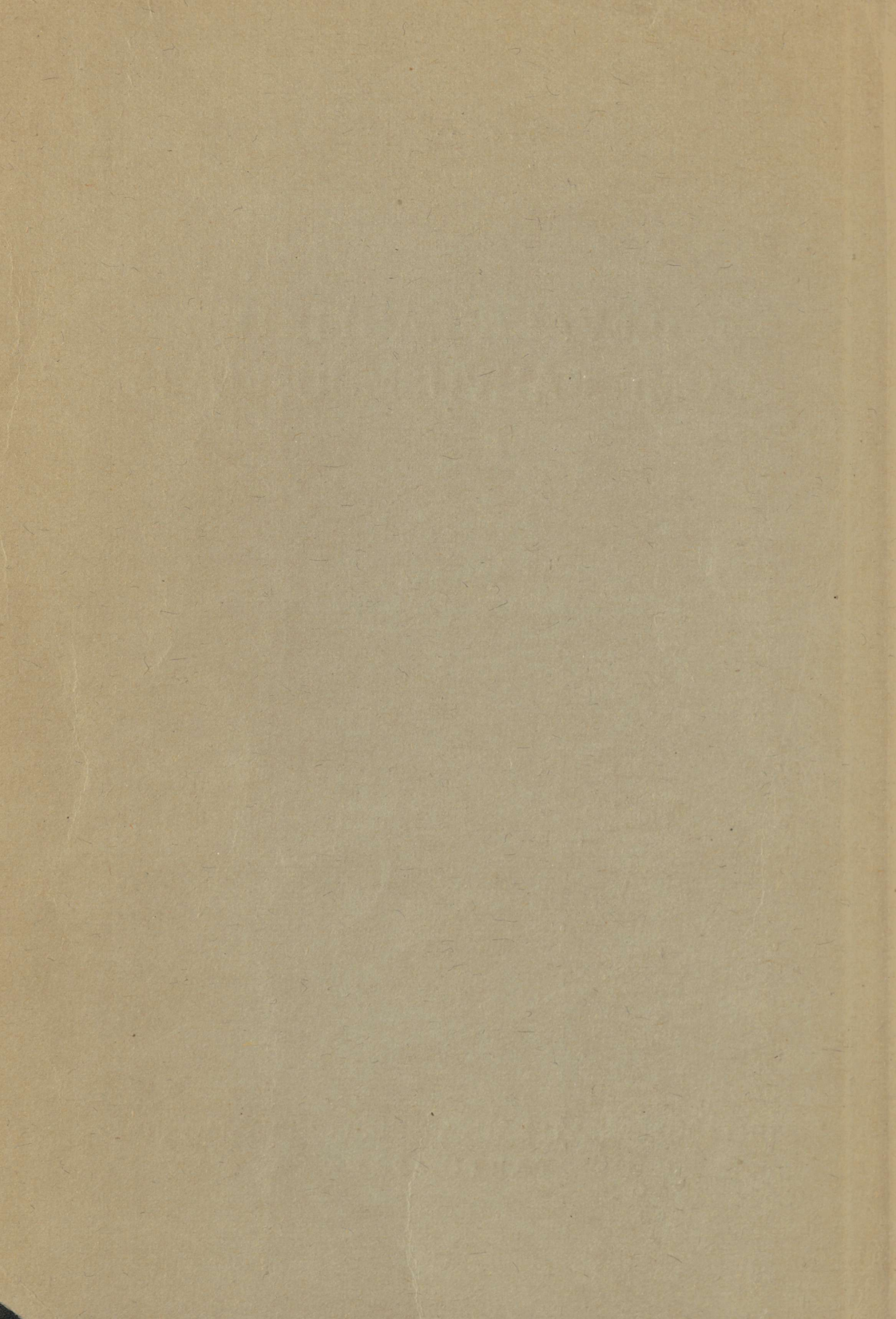

75760
E. PÄSS

KALEVALA LAULIKUID
SOOME RAHVUSMUUSEUMIS

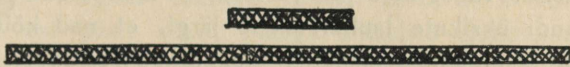
SIHTASUTIS EESTI RAHVA MUUSEUMI VÄLJAANNE
TARTU 1936

A-9960

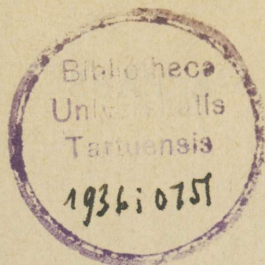
E. PÄSS

KALEVALA LAULIKUID
SOOME RAHVUSMUUSEUMIS

4617

SIHTASUTIS EESTI RAHVA MUUSEUMI VÄLJAANNE
TARTU 1936

6732

KALEVALA LAULIKUID SOOME RAHVUS- MUUSEUMIS.

Siis, kui Elias Lönnrot 100 a. eest Kalevala lood avalikkuse ette tõi, selgus aeg-ajalt selle töö suur kultuuriline väärtus Soome hõimudele. Kes need olid, kes muistse kangelaslaulu esile manasid ja võimaldasid Lönnrotil üheks tervikuks kokku liita 50 sellist pikka sangarilaulu? Olid need Kalevala kuulsad laulikud Karjalast või Ingerist? Peaaegu eranditult on nad kadunud manalasse enne veel, kui saadi nende välist kuju jäädvustada. Võime ainult aimata möödunud sajandi üksikute laulikraukade järgi, et nad kõik eranditult olid elatanud „habemikud mehed“. Rakkuskäelised töömehed: kalastajad ja jahipidajad, aga elava ja kõrge luulelennuga! Murdosa hilisemaid suurlaulikute järelpõlve liikmeid, kellede suust veel kostis kultuurilma üllatav kangelaslaul, on õnnestunud kujudesse raiuda. Nende mälestuseks pühendatagu siin need vähesed read.

Soome Rahvusmuuseumi 44. tuba kutsutakse „Kalevalahuone“, kuhu on asetatud vaatamiseks mitmete soome hõimu nüüd juba iganenud esemete: kannelde, tõrvede, paunade ja nõidumisesemete kõrval terve sari kunagi elanud Kalevala laulikute kujusid. Kunstnik Alpo Sailo töid esitavadki need Kalevala suurlaulikute rinnakujud. Osa neist on voolitud, nagu: Arhippaine Miihkali (rahvasuus „Latvajärve Arhippaine“), Ontropo Mellinen, Iivana Onoila ja Iivana Shemeikka (rahvasuus „Lehkin Iivana“). Teised kujud on puunikerdised, nagu: Pedri Shemeikka (rahvasuus „Mysysvaaran Pedri“), Teppano Jänis, Hilippa Väistönen ja Iivana Boudano (Läskelä).

Esitatagu siin eestlasest lugejale elloendatuist vaid mõnede tähtsamate laulikute elulood ühes nende A. Sailo poolt valmistatud kujudega. Kujude võrdluseks toodagu lisana originaal-ülesvõte Iivana Onoilast ja Iivana Lösönen'ist, kes sageli koos käisid leelomatkal maad mööda rändamas. Elulood ja kujud esitame laulikute

sünnikronoloogilises järjes igas pildirühmitises. Esimene laulikute rühm koosneb kolmest meesleelotajast, mis on toodud nii esi- kui külgvõttes (joon. 1—2). Keskele on asetatud aukohale pime Vene-Karjalast pärit olev

LATVAJÄRVE ARHIPAINI

ehk dokumentides Arhippaini Miihkali. Ta oli kuulsa Elias Lönnroti aegse Kalevala sangarite lauliku Arhippa Perttunen'i noorim poeg, kes sündis (lauliku sõnade järgi 1806. või 1808. a.) Vuokkinieme kirikukirjade järgi a. 1815. Latvajärve Valtasevaara Arhipas. Latvajärve nimi on lähedalt ühenduses Kalevala sünnilooga. See küla pole väliselt sugugi Karjala paremaid, vastuoksa — see on hall, laiaili pillatud, vaene ja õnnetu, aga säilitas ustavalt Soome rahva ärkamishetkeni need jutustavad lauluvarad, mis nüüd tõusnud rahva auks ja uhkuseks. Küla olulisem osa asetseb väikese Latvajärve põhjarannikul, Maanselja kõrgete vaarade vahel. 1840. a. abiellus Miihkali Saarijärvest pärit oleva Palaga nimelise Huohvana Savinova tütreaga, ja jäi 1865. a. pimedaks. Elas pimedana veel 34 aastat, neist viimased 17 a. oma poja Peetri hoole all, esiti kirikukülas, hiljemini Latvajärve Suursaare-nimelisel saarel. Viimase elus oleva Kalevala suurlaulikuna sai ta rauga-eas Soome Kirjanduse Seltsilt iga aasta 100 Smk. suurust toetusraha.

Laulude oskuselt ei saanud Arhippa Perttuneni pojast Miihkalist täiesti oma isa väärilist. Isalt saadud regivärsside arv ulatub 4500-le, kuna poeg esitas 70 runos vaid 3500 r. Nagu isagi, pidas Miihkali loitsulaule alaväärtuslikumaks ega ole temalt seetõttu neid palju kirja pandud.

Iseloomult oli Miihkali healoomuline, rõõmsameeleline, aga mitte päris jutukas. Ta elulugu oli nii nagu Vene-Karjalas tavaliselt: võitlus olemasolu eest! Rasketel aegadel tema oma sõnade järgi: „*Vuosikausih ei nähty selkietä leipiä; syötih, konsa ruokua oli, toisin aijoin suatih syömättäki olla*“, s. o. aasta läbi ei nähtud puhast leiba (toituti nimelt Karjalas jahvatatud männikoore leivaga!); söödi kuni rooga jätkus, muul ajal tuli olla söömatagi!

Kuid Miihkali kündis hoolega oma põllulapikesi; püüdis sügisel-kevadepäeval kalu Lapuka järvest, viibides korraka kalamatkal hulk pikki nädalaid; käis talviti Soomes nahaõmbluse ja lamba-

naha väljatöötamise tõel, leppides oma elus võimalikult vähesega. Miihkali palju elult ei nõudnudki. Ta pole millalgi teed maitsenud ja kohvigi jõi vaid korra oma elus — Oulus käies.

Ränk saatus tegi ta elu ometi raskest raskemaks — ta silmanägemine kustus igavesti. Niikaua kui jõud jaksas, tegi Miihkali pimedanagi selliseid töid, mida suutis: käis külas käsikivi ajamas, survamas, männikoort jahvatamas ja võrku kudumas. Oma laulu vastu oli Miihkalil väsimata huvi oma pimeduspõlveski. Ei täitunud külakaaslaste soovid, et Miihkali surma hetkeni maha laulaks kõik oma laulud. Latvajärve Kalmosaare kuuskede ja kaskede keskel valmistati kadunule viimane puhke-

1

2

3

Joon. 1. Alpo Sailo voolitud suurlaulikute kolmik: 1 — Iivana SHEMEIKKA, 2 — Arhippainen MIIHKALI ja 3 — Ontropo MELLINEN. Soome Rahvusmuuseumis.

paik, ja viis nutunaist nuttis Miihkali haul „iku-laule“, kui teda 3. septembril 1899. a. kätketi Karjala, muinasaja mälestiste, muinaslugude ja sangarilaulude maa põue. Soome Kirjanduse Selts püstitas 1909. a. sellele hauale marmorist mälestussamba Karjala suure lauliku viimaseks austuseks. Suuremaks mälestuseks on ometi need sambad, mida ta lauludena Boreniusele, Bernerile, Varonenile, Juveliusele, Meriläinenile ja Karjalainenile eri aegadel ja rasketes oludes ette laulis. Suomen kansan vanhat runot I, 1.—4. köites, leidub 120 tema laulu.

Vanamehe Arhippa Perttuneni kaebus, et poegadest ei saa laulikuid, oleks võib-olla tõestunudki, kui mitte isa laulud poleks ära-

tanud Miihkali tähelepanu. Poeg märkas Lönnoti, Cajani ja Cast-réni käikudest, et ta isa lauludele kaugelt maalt tulnud mehed pühendasid suurt tähelepanu. Siis hakkaski ta taipama, et isalt päritavad laulud väärivad meelespidamist, ja ta kuulas neid teravalt. Tol korral oli Miihkali, Arhippa noorim poeg, veel 20 a. vana ja täiesti hea mälu, kui Lönnot Latvajärvel käis. Isa ja poja laulude omavahelisest võrdlusest on selgunud, et Miihkali lauludes on veel muudki, kui ainult oma isa laulu-ettekannet. Neis lauludes on Boreniuse arvates läbi imbinud n. ö. Raja-Karjala ümbruse mõju. Kui Miihkali veel aegsasti ei õppinud oma isa laule, siis tajus ta alateadlikult teiste laulikute leelo ettekannet.

1

2

3

Joon. 2. Alpo Sailo voolitud suurlaulikute kolmik: 1 — Iivana SHEMEIKKA, 2 — ArhippAINI MIIHKALI, 3 — Ontropo MELLINEN. Soome Rahvusmuuseumis.

Vanaduselt järgnev rahvalaulik on joon. 1—2 (esi- ja külgvaa-tes) keskel olevast ArhippAINI Miihkalist paremal

ONTROPO MELLINEN

ehk Mel[n]ikov, sündinud 1834. a. Vuoli kihelkonnas, Sohvola külas Ingeris. Ontropot kui ingerlast peeti Põhja-Ingeris kõige andekamaks mees-laulikuks. Ta isa kuulus lauluandekuselt suure kuulsusega Melikovide, põlvenemiselt ingerlaste perre, kuna ema oli pärit Soome poolelt Rautust. Kui Ontropo käis mõisa vaimuna Miiikulainen'is tööl, kirjutas a. 1859. esimesena temalt laule üli-

õpilane Saxbäck. Kubjas keelas Ontropol rahvalaulude laulmise soome üliõpilasele, aga kui Saxbäckil kõigest hoolimata õnnestus Ontropolt töö vaheajal saada laule, sai O. selle tagajärjel järgneval laupäeval mõisaõuel avalikult vitsanuhtlust. Ontropo oskas suuremat osa oma endiselt põlvelt päritud laule, aga ränk saatus paljude vitsakaristustega oli muutnud selle iseloomult erksa ja runolise mehe nii kinniseks, et ta võõrastele suurima osa oma luulevaradest jättis avaldamata.

12- kuni 15-aastasena oli ta suveti koos Larin Paraske'ga¹ (parima laulikuga Ingeris) karjaseks Vuoli ja Lempaala vahel olevais metsades ja need kaks olid juba siis võistelnud lauluoskuses. Kumbki püüdis kodus vabadel päevadel õppida teisest enam laule ja poissi peeti siis tüdrukust osavamaks. Kui vanemas eas aga Ontropo Larin Paraske'st rahvalaulu oskuselt maha jäi, siis Ontropo ise, kes avalikult kannatas ihunuhtluse all, kirjeldas vitstega karistust järgmiselt: „*Jäykät niskat niksahtaa, vielä muistiki murenee!*“ s. o. kange kael niksatab, veel mäluigi mureneb! — Ühel suvel, kui ta oma õde kaitsedes kupjale vastu ütles, seadis ema vankri valmis, mille põhja oli pandud õlgi, teades, et nüüd peksu järel ei jaksa Ontropo omil jalul mõisast koju tulla. Ontropo suri kuulsa rahvalaulikuna 1915. a. ümber.

Ontropo laule, mis suuremalt osalt (79 nr.) ilmusid Suomen kansan vanhat runot V, 1. ja 2. köites, on peale Saxbäcki kirjutatud veel a. 1889 — Borenus, a. 1894—1895 — Pajula, 1896. a. — K. Krohn, 1908. a. Salminen ja 1910. a. — Tiinus.

Laulikute kolmikutest noorim on joon. 1—2 vasakul äärel

JEHKIN IIVANA

ehk dokumentides Iivana Shemeikka, kes sündinud 21. augustil 1843. aastal Soome-Karjalas, Suistamo Shemeikas, kus kasvas kahekümne-aastaseks. Siis koos isaga asus Muuantosse, kus elas oma elu lõpuni. Iivana isa Jehki oli suur karuambuja, tõelise rajakarjalasliku jahimehe päriskuju. Noorena tappis Iivanagi rikkalikult põtru ja karusid, hiljemini aga raskendas ta rühmaretki noorena osatatud jalavigastus, mis pani mehe lonkama.

¹ L. Paraske 1343 laulu üksi moodustavad terve iseseisva köite (Suomen kansan vanhat runot V, 3, lk. 1—501), vrd. tema elulugu *ibid.* lk. 600—607 ja Kalevalaseuran Vuosikirja 1, lk. 94—99.

Ta oli ümbruskonnas osav lootsikuehitaja. Samuti oli Jehkin livana vana rahvalaulu ja kandlemängu harras viljeleja. Esines kanneldajana laulupidudel, muu seas Sortavalas kahel korral ja Helsingis. Võttis osa ka Onoila rahvalaulu ettekandematkalt a. 1906, võites meeldiva ja harda olemusega kõikjal endale sõpru.

livana oli aga ka andekas jutustaja. Kõik, kes juhtusid kuulma tema rahvapärast, vilgast, mänglevat kõnelust või vägevaid karujutte, kiitsid teda tublisti. Viena-Karjala Liidu asutuskooosolekule kutsutuna a. 1907 oli habemik oma kandlega erksamaid külalisi, peotunnete ülestiivustajaid.

livanal oli mehine, aga samuti vana laulikusugu esindav luuletajahing, ta oli kanneldaja ja jutustaja. Ta suri Helsingis 2. märtsil 1911 ja on maetud Muuanto surnuaeda, kuhu Karjala Haridusselts 30. juunil 1927 püstitas temale mälestussamba. Laulud on livana õppinud enamasti oma onult Juakoi Pedrilt, Ontto Hamppinen'ilt, Ondreilt ja Mysysvaara Pedrilt.

Alpo Sailo puust nikerdatud kujude hulka kuulub järgmine rahvalaulik (vt. joon. nr. 3) ja eelmise lauliku nimekaim Soome-Karjalast,

MYSYSVAARA PEDRI,

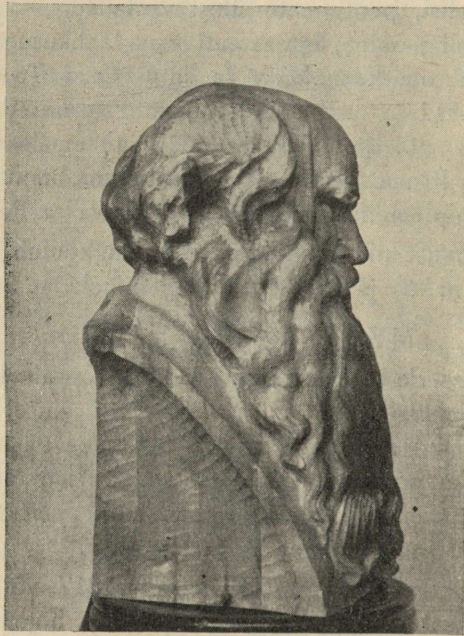
dokumentides Pedri Shemeikka, kes oli Karjala kuulsaima laulikesoo võimsam kuju. Perekonna jutu alusel on Shemeikka sugu põlvnenud Aunusest, kust ta 300 a. eest asus Ylä-Ruodausjärve randa, suurte salude südamesse. Esiisad olid käinud sõjas isegi rootslastega ja olid õppinud nõidumist tarkadelt „Tuli-Lapis“, nagu seda muistendis jutustatakse.

Pedri sündis Suistamo Shemeikas 1817. või 1819. a. Elas oma noorusaastad kodukohas, mille pidi aga hiljemini maha jätma suurte nälja-aastate aegadel. Ta siirdus siis vaese üürnikuna Kontrosse, kus muutus jõukamaks aastakümneid seal olles. Asus selle järel Korpi juurde, Tuupovaara-Ristivaarale, kus suri 11. aprillil 1915. aastal.

Selle lauliku isikusse oli liitunud kõik, mis tema kodupaigale oli omapärast: ta oli hea rahvalaulik ja loitsude lugeja, mängis kannelt, oli noorena ülemaaliselt kuulus põdrajahil käija ja karulaskja. Kord 50 a. eest oli ta tapnud 50 põtra Paastarve ja Shemeikka saludes. Juba Pedri väline kuju oli aukartust äratav: tal oli tore rüht, kõrge ja võimas otsmik. Asjatult ei kutsutud teda Karjala aadlikuks, nii hingeliselt kui väliskujult.

Ta oli ka andekas juttude jutustaja, allitereerudes liitusid sõnad osavalt luulerikasteks kujutusteks tema kõnes. Shemeikka laulikuperekkonnas kõige vanemad liikmed oskasid kannelt mängida nõnda, et igal suurmängijal oli oma iseseisev mänguviiski kujunenud. Pedri mängis kannelt teistest perekonnaliikmetest paremini.

Rahvalaulude saak laulikutele Shemeikadelt ei ole eriti suur, kuigi kõneldakse küll nende suurest laulikute perest. Üldine talle-

Joon. 3. Alpo Sailo: Pedri Shemeikka.
Soome Rahvusmuuseumis.

tatud runode määr neilt ületab pisut üle 50 rahvalaulu. Pedri Shemeikalt on rahvalaule kirjutanud a. 1846 Europaeus, a. 1884 Krohn ja Basilier, a. 1888 Relander, a. 1893 Hainari, a. 1894—1895 Sjöström ja hiljemini veel Vartiainen. Suur osa neist rahvalauludest (25 nr.) on ilmunud suurteoses Suomen kansan vanhat runot VII, 1. köites.

Karjala suurlaulikuist on Alpo Sailo poolt jäädvustatud (vt. joon. 4) veel

IIVANA ONOILA

kes Suistamo Suurisaras a. 1842 sündinud, kus ta pidas looduslikult kaunil paigal asetsevat väikest kohta. Ta oli põllumees, vaikne ja ettevaatlik, jättes oma lähedalolijad rahule, ja elas ainult oma sisemist elu. Oma üksildases ümbruses pääses ta õigesse rööpasse; teda tuli kuulata ta omas toas ja siis ka veel terava kõrvaga.

Iivana Onoila oli oma vanaduspäevil maa tuntuim rahvalaulik. See tuli ta esinemistest laulu- ja mängupidudel. Samuti sai ta kuulsaks neil laulu ettekandematkedel, mida ta

Joon. 4. Alpo Sailo: 1 — Teppana Jänis, 2 — Iivana Onoila.
Soome Rahvusmuuseumis

mõnede oma kihelkondlaste abil tegi suuremaisest linnadesse, esitades esijoonest koolinoorsoole näiteid vanast rahvalaulust. Esimene kord juhtus see Sortavala laulupeol a. 1896 ja siis jätkuvalt Helsingis 1900. a., Turus 1905. a., Sortavalas 1906. a., Viiburis 1908. a., Suistamol 1911. a. jne. Onoilas nägi suur publik vana rahvalauliku ürgkuju. 10. oktoobril 1924. a. ta

suri ja a. 1927. püstitas Karjala Haridusselts tema hauale mälestuskivi.

Onoila lauluoskus ei olnud ta isa poolt päritud, sest isa ja isaisa ei osanud laule. Lauluoskus tuli Onoilale ema poolt, Sotikainenite perest. Tema nimelt oli Lytsy kuulsa lauliku Ondrei Sotikaineni tütrepoeg ja ta on seda ise öelnud, et need oma laulud on lapsena Lytsys õppinud emapoolselt vanaisalt ja „Pikalt Iivanalt“. Onoila on öelnud oskavat määratu hulga jutte, aga neid on vaid vähe kirja pandud.

Näide sellest, et rahvalaulude korjajate käigud on mõjutanud kirjaoskamatud mehi õppima läheda ümbruse runosid — on Onoila. Basilierile Onoila esitas a. 1884 vaid 3 laulu, Relanderile a. 1888. 10 laulu. Kui käesoleva sajandi alguses I. Härkönen temalt laule küsis, vastas Onoila: „Aga nende laulude algust omasin juba lapsena, poisikesepõlves!“ Nii ei olnud Onoila lauluvara a. 1900 kuigi suur, kuna ta läinud sajandil veel muude kuulmiseks ja kirjapanekuks üsna vähe oli laulnud. Arvatakse, et Onoila sai rahvalaulikuks rahvalaulude üleskirjutajate külastuste tõttu, sest Lönnoti ja muude kirjanijate käigud Karjalasse äratasid teda laule kuulama. Peale eelmaitute on Onoila laule kirjutanud veel Niemi a. 1906 ja Kemppainen a. 1911 ja 1914—1915. Suurem osa Onoila laule (umbes 35 nr.) on trükitud teoses Suomen kansan vanhat runot VII, 1. köites. Kuju võrdluseks esitatagu siin algupärane ülesvõte Iivana Onoilast ühelt lauluretkelt koos kanneldaja Iivana Lösöneniga (vt. joon. 5).

Alpo Sailo kujudest teine 4. joonisel esinev laulik on

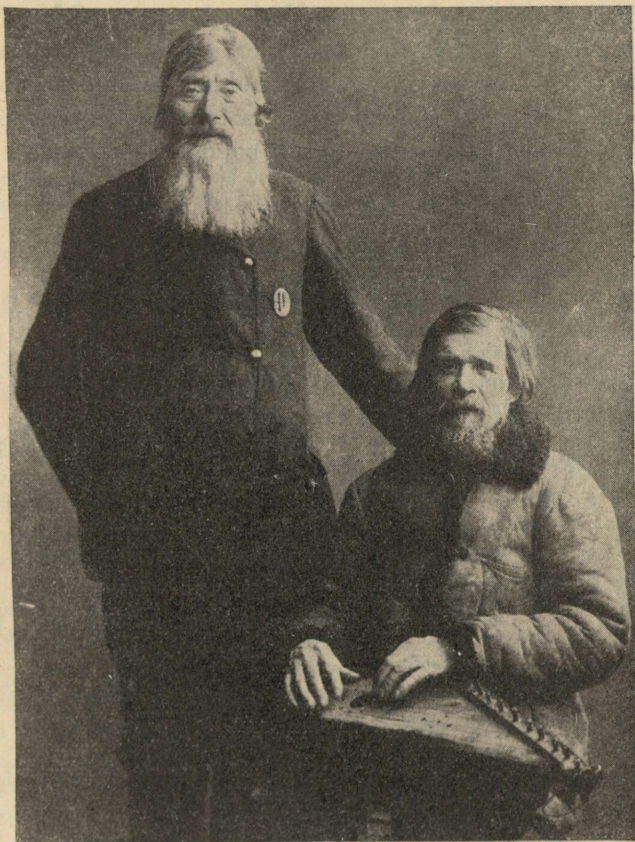
TEPPANA JÄNIS

kes on sündinud Karjalas Suistamo Uuksjärve ääres Maisulas 1846. a. ümber. Ta oli rahvalaulik ja kandlemängija ühtlasi. Temalt on veel 1916. a. Kemppainen käinud rahvalaule kirja panemas.

Piltidest Soome Rahvusmuuseumi *Kalevalahuones* võiks mainida: Urho Lahtineni maali „Shemeika talu Suistamol“, J. Engelbergi maali „Suitsutare Lieksast“, B. Godenhjelmi 1813. a. ümber maalitud „Kandlemängija Mäntyharjult“ ja G. Budkovski maali „Kymäläinen ja Makkonen laulavad rahvalaule“.

Nagu eelnenust selgub, on Karjala ja Ingeri laulikud läbi kannatuste ja eluvõitluse ette laulnud need võimsad kangelaslaulud, milledest Kalevala kokku punuti. Suuremalt osalt on vanemate

Kalevala laulikute elu üldsusele „terra incognita“. Kuid nendest, mis teame, võime ainult üht järeldada: erakordsetes oludes ja läbi-
lõhki vaesuses loodi see suurteos, mille 100 a. juubelit möödunud
aastal peeti. Ja kui võiksimegi oletada mõne laulu puhul motiivi
rändamist muudelt mitte soomesugu rahvailt, siis elasid Karjala ja

Joon. 5. Iivana Onoila (püsti) ja Iivana Lösönen.

Ingeri habemikud sellesse sisse nii, et see muutus nende elavas
jahimehe, karjase või kalastaja fantaasias päris uueks ja omapäraseks.
Kalevala loomingus tuleb neid „habemikke“ selle tõttu kõrgelt hin-
nata ja meeles pidada.

* * *

Karjala laulikuist täielikum ülevaade eestikeelses kirjanduses on seni puudunud. 1933. a. Helsingis viibides muretses kadunud dr. Ilmari Manninen lahkesti allakirjutanule Karjala laulikute pildid Soome Rahvusmuuseumi Kalevala toas leiduvaist kujudest, mida siin on kasustatud.

Nagu mag. S. Haltsonen Helsingist 3. 3. 1936 teatab, kavatseb Soome Rahvusmuuseum panna Ingeri suurlauliku Larin Paraske (1833—1907) kipsist valatud pea Kalevalatuppa. See oleks küll vääriiline tegu, sest L. Paraske, kui Ingeri parim laulik (tema hauale püstitas a. 1911 Lõuna-Karjala noorsooühing mälestussamba), oma runorohkuse (1343 nr-t) ja sisukusega kaalub üles mõnegi siin esita-
tuist, keda Soome Rahvusmuuseum on kujuna jäädvustanud.

E. Päss.

Kirjandust.

1. Hjalmar Basilier, Shemeikäiset. Salmin kihlakunnan parhain laulajasuku. Virittäjä II, Porvoo 1886, lk. 123—126.
2. J. Krohn, Kalevalan tosinnot I. Helsinki 1888.
3. O. A. Forsström (hiljemini Hainari), Kuvia Raja-Karjalasta. Helsinki 1894 [kaanel 1895].
4. Eliel Vartiainen, Metsämiehen muistelmia karhunkaatoretkiltä. Porvoo 1907.
5. F. Ohrt, Kalevala. Helsinki 1909.
6. S. Paulaharju, Matkakertomuksia Karjalan kankahilta. Suomi IV 6. Helsinki 1909
7. A. R. Niemi, Vienan läänin etevimmät runolaulajat. Karjalan kirja II, Porvoo 1910, lk. 269—287 [2. tr. 1932].
8. Alpo Sailo, Matkakertomus v. 1909. Suomi IV 8, III. Helsinki 1910, lk. 121—125 (Soome Kirjanduse Seltsi protokollid 1: XII 1909 § 16).
9. I. K. Inha, Kalevalan laulumailta. Helsinki 1911.
10. A. R. Niemi, Vienan läänin runolaulajat ja tietäjät. Vienan läänin runot 4 (Suomen kansan vanhat runot I), Helsinki 1921, lk. 1073—1183.
11. Eliel Vartiainen, Shemeikka. Porvoo 1923.
12. Iivo Härkönen, Runolaulajia. Vanhan runon viimeinen miespolvi itäisellä Suomenäärellä. Helsinki 1926.
13. „Toukomies“ 1927, nr. 8—9.
14. U. T. Sirelius, Kalevalahuone. Suomen Kansallismuseo, opas esihistori-
allisella, historillisella ja kansatieteellisellä osastolla, Helsinki 1928, lk. 151—153.
15. A. R. Niemi, Laulajain luettelo. Raja- ja Pohjois-Karjalan runot 1 (Suomen
kansan vanhat runot VII, 1). Helsinki 1929, lk. 713—719.
16. Väinö Salminen, Inkerin runolaulajat ja tietäjät. Itä- ja Pohjois-Inkerin
runot 3 (Suomen kansan vanhat runot V, 3). Helsinki 1931, lk. 523—649.
17. Väinö Salminen, Suomalaisten muinasrunojen historia. Helsinki 1934.
18. Hellä Pelkonen, Raja-Karjalan runolaulajat. Vanhan runon mailta (Raja-
Karjalan säätiön julkaisuja II). Porvoo-Helsinki 1935, lk. 33—58.

SUMMARY.

E. Päss, M. A. — The Kalevala Minstrels in the Finnish National Museum (pp. 44—54).

Already 100 years ago, when Elias Lönnrot brought the Kalevala to the attention of the public, the great cultural value of this work for nations of Finnish origin was clear. But before it was possible to immortalize the Kalevala minstrels through sculptures or paintings, E. Lönnrot's minstrels had already sunk into oblivion. There are, however, indications to show that the Kalevala epic singers were bearded, rough-handed workmen, fishermen and hunters with great poetic gifts.

Room 44 in the Finnish National Museum is called the „Kalevalahuone“. In this room the sculptures of the artist, Alpo Sailo, representing some of the posterity of the great bards of the Kalevala, are kept. Some of them are busts: Arhippainei Miihkali (No: 1,2), Ontropo Mellinen (No: 1,2), Iivana Onoila (No: 4) and Iivana Shemeika (No: 1,2); some of them are carved in wood: Pedri Shemeika (No: 3), Teppana Jänis (No: 4), Hilippa Väistönen and Iivana Boudano.

Even in this century, some of those whose figures are in the museum appeared with their Kalevala songs at great folk-gatherings, for instance, Iivana Onoila photographed at this time together with his accompanist and harpist, Iivana Lösönen, on one of their singing trips (No: 5).

All these minstrels, except the Ingermanlander Ontropo Mellinen, were natives of the Karjala forest. On the basis of material gathered from literature, the author has related shortly the hard lives and struggles of the hero-minstrels whose likenesses are represented in the Finnish Museum, on the one hand against the cruel nature of the northlands which offers little gain, and on the other the terrible travail of the great-souled poets under the heavy, physical handicaps of enforced labour on the estates of the landowners.

Ex bibl. refv. Tart.

A-9960